

Wstęp/Introduction

Anna Markowska, Zofia Reznik

<i>Czy nowa historia sztuki „Ziem Odzyskanych” jest nam potrzebna?</i>	9
<i>Is the new art history of the “Regained Territories” really needed?</i>	26

Część I Rekultywacje: scalanie pokawałkowanego

Part I Recultivations: merging shattered

Szymon Piotr Kubiak

<i>Organizmy pionierskie. Kultura wizualna Szczecina w pierwszych latach po II wojnie światowej</i>	31
<i>Pioneering organisms. The visual culture of Szczecin in the first years after World Word II</i>	37

Barbara Ochendowska-Grzelak

<i>„Ożywił się i zaludnił odtąd kościół i nabrał wyglądu katolickiego”. Ewangelickie kościoły Szczecina Adolfa Thesmachera (1880–1948) i ich adaptacja do wymogów kultu katolickiego</i>	39
<i>“And from then on the church was revived and adopted a Catholic appearance”. Adolf Thesmacher’s (1880–1948) evangelic churches in Szczecin and their adaptation to the requirements of Catholic worship</i>	46

Magdalena Howorus-Czajka

<i>Mitologia piastowska – forma, funkcja, kontekst w pomnikach okresu PRL na Ziemiach Odzyskanych</i>	47
<i>Mythology of the Piast dynasty — form, function and context in the monuments of Polish People’s Republic in the “Recovered Territories”</i>	54

Joanna Filipczyk

<i>Bez oparcia o dawne tradycje. . . Wystawa Plastyki Ziem Nadodrzańskich</i>	55
<i>Without any recourse to past traditions. . . The Fine Arts Exhibitions of the Odra Lands</i>	63

Dorota Janisio-Pawłowska

<i>Rozwój architektury sakralnej na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1981, na przykładzie archidiecezji szczecińsko-kamieńskiej</i>	65
<i>Development of church architecture in Western Pomerania in the years 1945–1981, based on the example of the Archdiocese of Szczecin-Kamień</i>	71

Magdalena Zięba	
<i>Sztuka jako narzędzie propagandy? Biennale i sympozja na tzw. Ziemiach Odzyskanych</i>	73
<i>Art as a propaganda tool? Arts biennials and symposia in the so called Recovered Territories</i>	85
Część II W zawieszeniu: trauma, żałoba, trwanie	
Part II Suspension: trauma, mourning, persistence	
Karolina Tomczak	
<i>Pomnik Czynu Powstańczego Xawerego Dunikowskiego z lat 1946–1955 – artystyczna interpretacja historii Ziem Zachodnich wobec komunistycznej władzy</i>	89
<i>Xawery Dunikowski's Insurgent Monument from the years 1946–1955 — an artistic interpretation of the history of Western Territories in the face of Communist rule</i>	96
Tomasz Mikołajczak	
<i>Wrocławskie wnętrza Władysława Winczego</i>	99
<i>Wrocław's interiors by Władysław Wincze</i>	109
Roman Lewandowski	
<i>„W Polsce Ludowej, o którą walczyłem, przeżyłem piekło”.</i>	
<i>Szkic o współzałożycielu Grupy Krakowskiej, Bolesławie Stawińskim</i>	111
<i>“I went through hell in the People's Republic of Poland I had fought for.”</i>	
<i>An essay on Bolesław Stawiński, a co-founder of the Grupa Krakowska [Krakow Group]</i>	117
Barbara Baworowska	
<i>Cwenarski, Rosołowicz. Bardzo wrocławska historia windowania sztuki wwyż</i>	119
<i>Cwenarski, Rosołowicz. Wrocław's very unique history of hoisting art up</i>	125
Elżbieta Kal	
<i>Od dialogu do powtórzenia. Malarze szkoły sopockiej u źródeł swoich obrazów</i>	127
<i>From dialogue to repetition. 'Sopot School' painters at the sources of their paintings</i>	137
Część III Polityka uważności: gubienie niedocenionego i odzyskiwanie zaprzepaszczonego stanu posiadania	
Part III The politics of mindfulness: loss of the underestimated and recovering the lost ownership	
Małgorzata Buchholz-Todoroska	
<i>Stary Sopot i nowi sopocianie. Przewartościowanie miasta i jego architektury po 1945 r.</i>	141
<i>The old Sopot and the new Sopotians. Re-validation of the city and its architecture after 1945</i>	147
Kamila Storz	
<i>Wartość wzorcotwórcza niemieckiego budownictwa wiejskiego na Warmii i Mazurach a lokalny regionalizm i jego idea</i>	149
<i>Value of the German country house building in Warmia and Mazury as an architectural design model in regard to the local regionalism and its idea</i>	155

Dariusz Wędzina	
<i>Kierunek „awangarda” – koncepcje odbudowy miast historycznych po II wojnie światowej na Dolnym Śląsku. Casus Legnicy i Lwówka Śląskiego</i>	157
<i>Direction: “avant-garde” — concepts of reconstruction of historical cities after the Second World War in Lower Silesia. The case of Legnica and Lwówek Śląski</i>	166
Romuald Kaczmarek	
<i>Metaloplastyka wernakularna na Dolnym Śląsku. Wstęp do problematyki</i>	167
<i>Vernacular Metalwork in Lower Silesia: An outline of the subject area</i>	174
Anna Markowska, Zofia Reznik, Karolina Tomczak, Joanna Wątroba	
<i>Rzeczy kobiece. Mini-słownik sztuki wrocławskiej widzianej poprzez przedmioty</i>	175
<i>Female things. A mini-dictionary of art in Wrocław seen through objects</i>	186
Część IV Pragmatyka i subwersja: nowa organizacja życia artystycznego i przechwytywanie spontanicznych wykwitów energii	
Part IV Pragmatism and subversion: a new organization of artistic life and capturing spontaneous bursts of energy	
Aleksandra Sumorok	
<i>Geografia a wnętrza socrealistyczne. Między obfitością a wykluczeniem</i>	189
<i>The geography and interior design of social realism in Poland. Between abundance and exclusion</i>	198
Agata Szmitkowska	
<i>Architektura wybranych ośrodków wczasowych Pojezierza Mazurskiego w latach 1945–1980</i>	199
<i>The architecture of selected holiday centres of Masurian Lakeland in the years 1945–1980</i>	204
Magdalena Gołaczyńska	
<i>Międzynarodowe Festiwale Teatru Otwartego. Wrocław jako forum dla Europy</i>	205
<i>International Festivals of the Open Theatre. Wrocław as a forum for Europe</i>	212
Anna Pietrzak	
<i>Symposium – plener Szlak Kopernika</i>	213
<i>Symposium-„plein-air” (outdoors) painting on Copernicus Trail</i>	220
Magdalena Worłowska	
<i>Sztuka zaangażowana ekologicznie na sympozjach i plenerach na Ziemiach Zachodnich i Północnych w latach 60. i 70. (Opolno, Osieki, Zielona Góra)</i>	221
<i>Ecologically-oriented art in Poland at symposia and open-air festivals in the Western and Northern Territories of Poland in the 60’s and 70’s (Opolno, Osieki, Zielona Góra)</i>	228
Andrzej Jarosz	
<i>Nowa Ruda na kulturalnej mapie PRL-u</i>	231
<i>Nowa Ruda on a cultural map of the People’s Republic of Poland</i>	240

Część V *Dramatis personae: zjawy z przeszłości, mistrzowie, działacze, nieprzystosowani*Part V *Dramatis personae: ghosts from the past, masters, activists, unadapted*

Emilia Dziewiecka

Wędrujące pomniki. Przeniesienie trzech lwowskich monumentów do Wrocławia, Szczecina i Gdańska w latach 1956–1965 245

Wandering monuments. Relocation of three statues from the city of Lwów to Wrocław, Szczecin and Gdańsk in the period 1956–1965 252

Dariusz Matelski

Działania prof. Karola Estreichera jr. dla kształcenia młodzieży we Wrocławiu w latach 1951–1961 i rewindykacji dziedzictwa kultury Ziemi Zachodnich i Północnych Polski 253

Efforts of prof. Karol Estreicher jr. to educate youth in Wrocław in the years 1951–1961 and to revindicate the cultural heritage of the Western and Northern Lands of Poland 265

Ewa Gładkowska

Powojenne środowisko artystów plastyków Olsztyna. Między ludowością, socrealizmem a polską racją stanu . . . 267

The post-war artistic circle in Olsztyn. Between folklore, social realism and Polish reason of state 274

Agnieszka Szkopek

„Nie jestem rzemieślnikiem, architektem, szewcem i ogrodnikiem” –

Zdzisław Jurkiewicz w poszukiwaniu roli artysty 275

“I am not a craftsman, an architect, a shoemaker or a gardener” – Zdzisław Jurkiewicz in search of the artist’s role 281

Joanna Wątroba

Interpretacje kobiecości w twórczości trzech artystek wrocławskich 283

Interpretations of femininity in the works of three women artists from Wrocław 289

Anna Zelmańska-Lipnicka

Franciszek Duszeńko – uczeń Mariana Wnuka. Podmiotowość miejsc 291

Outlining the shape: Franciszek Duszeńko (1925–2008) — the student of Marian Wnuk 298

Lucjan Hanak

Ignacy Bogdanowicz nowator – organizator i artysta 301

Ignacy Bogdanowicz — an innovator, a promotor and an artist 306